ΣΤΕΡΕΟΕΛΛΑΔΙΚΗ

ΕΣΤΙΑ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ

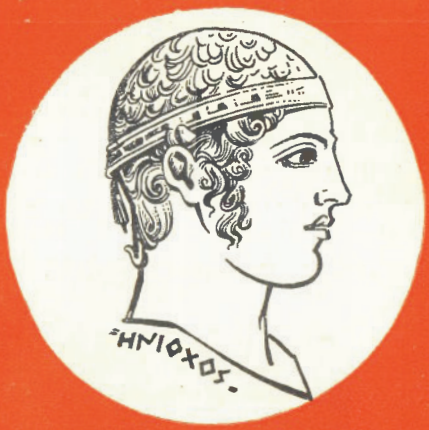

ΕΤΟΣ Γ'

ΛΑΜΙΑ

15

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ «ΚΟΥΜΑΣΙΩΝ»

Τοῦ κ. ΣΙΜΟΥ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ

ΕΙΣ τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 176 φάκκελλον τῶν « Μοναστηριακῶν » ἐγγράφων τῶ Γενικῶν 'Αρχείων τοῦ Κράτους εὑρηνται ἀποτεθησαυρισμένα εἴκοσιν ἔγγραφα[1] τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὴν ἱστορικὴν μονὴν τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου « Κουμασίων »[2] (κειμένης εἰς ἐλατοσκεπὲς μαγευτικὸν τοπεῖον μεταξὺ τῶν χωρίων τῆς Εὐρυτανίας Κορυσχάδων καὶ Βουτύρου ἔναντι τοῦ ἀρχαίου Καλλίου.)

« Μὲ τὸ παρὸν ἀ(πεμ)πολητικόν μου γράμμα ὁμολογῶ ἐγὼ ἡ παπαγηόργηνα, ἀπὸ χωρίον βουτήρου, ἐπειδὴ ὅριζα ἕνα χωράφι πατρικὸν μου εἰς τὶς γονηὲς ἀπουτάτον λεγόμενον καὶ τὸ ἐπούλησα τοῦ παπα ηγνάτιου ἀπὸ κουμάσια διὰ γρόσια =675= ἤτοι ἑξακόσια ἑβδομήντα πέντε καὶ τὰ ἔλαβα ἐπίχειρα μετρητὰ καὶ ἔγινε τὸ χωράφι ἴδιον μούλκη τοῦ ηγνατιου καὶ ἐγὼ ἔγινα ξένη καὶ ἀπόξενη καὶ διὰ τὸ βέβαιον τοῦ ἔδωσα τὸ παρόν μου ἔνγραφον εἰς καμίαν ἀσφάλειαν, ἰδοὺ καὶ τὰ σύνορα, ἀπὸ κάτου τὸ πεζούλη ἕως τὴν στράτα ὅπου εἶναι ἡ γκορτζιά, ἀγοὺ πάνου στράτα τὸ ἕνα μέρος ρέμα καὶ ποτάμι τὸ ἄλλον γαλανέηκον, καὶ ἔστω εἰς ἔνδειξιν:
ηδοὺ καὶ μάρτυρες καλὴ νὰ μαρτυροῦν τὴν ἀλήθειαν

1832 μαρτήου 23

Ξεπλιντζῆς (;) μαρτυρῶ ἀναγνώστης καρβουνάρι ὁ γράψας τὸ παρὸν καὶ μαρτυρῶ».

Β'

'Αρ. 461 Τὴν 12 Μαρτίου 1835

'Εν Καλλιδρόμη (Καρπενησίῳ)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΕΠΑΡΧΟΣ ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΗΣ

Πρὸς τὴν Β. Νομαρχίαν Αἰτωλίας κ. λ. π.

Περὶ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ πρώην 'Ηγουμένου τῶν Κουμασίων ἐπί τινος μύλου τοῦ αὐτοῦ Μοναστηρίου.

'Ο πρώην 'Ηγούμενος τοῦ διαλελυμένου Μοναστηρίου τῶν Κουμασίων Κ. 'Ιγνάτιος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ 3 'Αρθρου τοῦ ἀπὸ 4/16 Δεκεμβρίου π.ἔ. Υ.Β. Διατάγματος ἐπαναλαμβάνων τὰς ἀπαιτήσεις του ἐπὶ τοῦ Μοναστηριακοῦ Μύλου κειμένου εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου Βουτύρου τῆς ἐπαρχίας ταύτης, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ κατὰ τὸν 'Ιούνιον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐπαρουσίασε πιστοποιητικά τινα ἀποδεικνύοντα αὐτὸν ὡς ἐξ ἰδίων του χρημάτων ἀνεγηγερμένου, καὶ δι' ἀναφορᾶς του μηνολογουμένης τῇ 9 τοῦ παρόντος παρουσιάζων νέόν τι πιστοποιητικὸν διαφόρων ἐκ τῶν παροίκων τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, διισχυρίζεται ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος μύλος εἶναι ἰδιόκτητόν του κτῆμα.

"Αν καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1157/27 'Ιουλίου π.ἔ. ἀναφορᾶς μου καθυπέβαλον ὑπ' ὄψιν τῆς Β. Νομαρχίας ταύτης, τὰς ὁποίας ὁ Καλόγηρος οὗτος ἐπαρουσίασε τότε ἀπαιτήσεις καὶ πιστοποιήσεις, ἂν καὶ ἡ Β' Νομαρχία διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5394/4 Αὐγούστου π.ἔ. διαταγῆς της ἀπέρριψε τὰς προτάσεις του, ὡς μὴ ἀρκούντως δικαιολογημένας, καὶ ἀφῆκεν μόνον εἰς τὸν ἀντιποιούμενον τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀναφερθῇ εἰς τὸ οἰκεῖον Δικαστήριον, μ' ὅλον τοῦτο συμμορφούμενος μὲ τὴν ἐσχάτην περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διαταγὴν τῆς Β. Νομαρχίας ταύτης ὑπ' ἀριθ. 7793/28 Δεκεμβρίου π.ἔ. καὶ τὴν ἐπισυναπτομένην ἐν αὐτῇ ἐγκύκλιον τῆς ἐπὶ τῶν 'Εκκλησιαστικῶν κτλ Β. Γραμματείας, δὲν ἠδυνήθην παρὰ νὰ ἀκούσω τὰς ἐπαναληπτικὰς ταύτας ἀπαιτήσεις τοῦ εἰρημένου Καλογήρου, καὶ διευθύνων πρὸς τὴν προϊσταμένην ταύτην 'Αρχὴν ἀντίγραφον τῆς τελευταίας ταύτης ἀναφορᾶς του καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ἐπισυναπτομένου Πιστοποιητικοῦ νὰ ζητήσω ὁδηγίας ἂν πρέπει ν' ἀναβάλω τὴν ἐκποίησιν αὐτοῦ τοῦ Μύλου εἰς τὴν ἤδη προκεκηρυγμένην δημοπρασίαν.

Καθ' ὅσον ἠδυνήθην νὰ πληροφορηθῶ διὰ τῶν γενομένων ἐξετάσεων τὸ Μοναστήριον τῶν Κουμασίων, ὅταν ἐτέθη ὑπὸ τὴν 'Ηγουμενείαν τοῦ ἀναφερομένου 'Ιγνατίου, ἦτον εἰς ἐσχάτης παραλυσίας κατάστασιν· ἑπομένως φαίνεται ἱκανῶς ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ διαφιλονικούμενος Μύλος δὲν δύναταινὰ νομισθῇ ὡς προϊὸν Μοναστηριακῶν ἐξόδων.

"Επειτα ἐναντίον τῆς πιστοποιήσεως, τὴν ὁποίαν ὁ ἀναφερόμενος παρουσιάζει, καθ' ὅσον αὕτη μάλιστα περιστρέφεται εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς χρηματικῆς καταστάσεως, τὴν ὁποίαν οὗτος εἶχε ὅτε μετεκαλέσθη ἀπὸ τῆς εἰς τὸ χωρίον

---

1. ΚΩΝ. ΑΘ. ΔΙΑΜΑΝΤΗ. Πηγαὶ διὰ τὰ Μοναστήρια τῆς Ρούμελης, ἐν «Στερεοελλαδικὴ 'Εστία», τόμ. Α', 1960, σελ. 222.

2. Περὶ τῆς Μονῆς ταύτης πρβλ. ΠΑΝΟΥ Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ. 'Η 'Επισκοπὴ Λιτζᾶς καὶ 'Αγράφων. 'Αθήνα 1960, σελ. 65, ἔνθα ἐν ὑποσημειώσει καὶ σχετικὴ βιβλιογραφία.

Χρύσου ἐφημερίας του εἰς αὐτὸ τὸ Μοναστήριον, δὲν ἠδυνήθην μέχρι τοῦδε ν' ἀνακαλύψω οὐδέν· ἀπ' ἐναντίας γνωρίζω, ὅτι ἐκ μέρους τῶν ὑπογεγραμμένων εἰς τὸ Πιστοποιητικὸν χαίρουσιν ὑπόληψιν τιμίων Πολιτῶν, τῆς ὁποίας δὲν στερεῖται καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ ἀναφερόμενος.

Ὁ Εὐπειθέστατος
ἔπαρχος
(ΤΣ) Μ(;) Μεταξᾶς»

Γ'

« Ἀρ. πρ. 8400

Πρὸς τὸ Β' Ἐπαρχεῖον Καλλιδρόμης

Ἂν καὶ ἱκανῶς, ὡς νομίζω εὐγενέστατε ἀπεδεικνύοντο εἰς τὴν κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ παρελθόντος ἔτους πρὸς τὴν Β ταύτην ἀρχὴν δοθεῖσαν ἀναφοράν μου, ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον συνεργεία τῶν τῆς Ἐπαρχίας ταύτης προϊσταμένων ἐπεφόρτισέ με καὶ ἄκοντα ἡ κατὰ τὸ 1827 ἔτος Ὀθωμανικὴ ἐξουσία τὴν ἐπιστασίαν τοῦ ποτὲ Μονυδρίου τοῦ Κουμασίων, τά τε ἐν αὐτῷ ὑπέρογκα ἔξοδά μου, τὰ ὁποῖα ἐπιστοποιεῖτο καὶ ἐν τῷ τότε ἐπισυναφθέντι μαρτυρικῷ ἐγγράφῳ παρ' οὐκ ὀλίγων προκρίτων Ἐπαρχιωτῶν, μ' ὅλον τοῦτο λαμβάνω καὶ ἤδη ἀφορμὴν ὁ ὑποφαινόμενος ἐκ τοῦ 3 Ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 4)16 Δεκεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐκδοθέντος ὑ. Β. Διατάγματος, ἐπιτρέποντος τὴν κατοχὴν τῶν κτημάτων, ὅσα εἶχον οἱ Μοναχοί, πρὶν τῆς εἰς τὸ Μοναστήριον εἰσόδου των, ἢ ὅσα ἐξ ἰδίων των ἠγόρασαν, ἐπαναλαμβάνων θέτω ὑπ' ὄψιν αὐτῆς, ὅτι ὁ Μύλος ὡς ἀνακαινισθεὶς ἐκ θεμελίων δι' ἰδίων μου ἀναλωμάτων, θεωρεῖται παρ' ἐμοῦ, ἰδιοκτησία μου ἀναφέρετος, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐμπερικλείω Πιστοποιητικὸν ἐγγράφου πολλῶν Προκρίτων καὶ εὐυπολήπτων, ἐκτενόντων παραστατικῶς τὰ κινήσαντά με εἰς τὴν ἀνέγερσιν τούτου αἴτια.

Παρακαλεῖται ἡ Σ. αὕτη ἀρχὴ νὰ ἀναφέρῃ τὰ περὶ τούτου ὅπου δεῖ, καὶ ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως

Ἐν Καλλιδρόμῃ τῇ 9 Μαρτίου 1835
Ὁ Εὐπειθέστατος
Ἰγνάτιος Ἱερομόναχος
Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς
Ἐν Καλλιδρόμῃ τῇ 12 Μαρτίου 1835
Ὁ Ἔπαρχος Καλλιδρόμης.
(ΤΣ) Μ(;) Μεταξᾶς.»

ΣΙΜΟΣ Μ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ